

L-Eżamijiet Annwali tal-Iskejjel Sekondarji 2018

ID-DISA' SENA

L-ISTUDJI SOĊJALI (ĠENERALI)

L-Isem: _____

Il-Klassi: _____

Din il-karta tal-eżami fiha ERBA' taqsimiet (A, B, C U D). L-istudenti jridu jwieġbu t-taqsimiet KOLLHA. Il-marki għal kull taqsima jidhru bejn il-parentesi.

Taqsima A: Imla l-vojt bil-kliem provdut.

riżors uman	l-iskola	komunità globali	ċittadin globali	il-paċi
in-normi	għajxien	koeżjoni	bażiku	ir-religjon

1. Il-kultura hija l-mod ta' _____ ta' poplu sħiħ.
2. It-tolleranza tgħin biex tizzied _____ fil-komunità li ngħixu fiha.
3. L-edukazzjoni hija dritt _____ ta' kull bniedem.
4. Huwa d-dmir ta' kull _____ li jirrispetta l-ambjent naturali.
5. _____ jinbidlu maż-żmien pereżempju, illum in-nisa m'għadhomx jilbsu l-għonnella.
6. Nirreferu għall-ħaddiema bħala _____.
7. F'Malta, _____ taffettwa lill-kultura b'mod qawwi.
8. In-normi huma mezz ta' _____ soċjali fis-soċjetà.
9. L-edukazzjoni tul il-ħajja sseħħ meta nibqgħu nitgħallmu anke wara li nkunu spiċċajna mmorru _____.
10. Hu fejn hu fid-dinja, il-bniedem huwa parti minn _____.

(2 marki x 10 = 20 marka)

Taqsim B: Wieġeb il-mistoqsijiet KOLLHA li ġejjin billi timmarka l-frażi t-tajba.

1. L-iskola tista' tgħin liż-żgħażaġh biex ikunu faddiema tal-futur billi
 - a) tgħallimhom f'iliet bħall-użu tal-kompjuter
 - b) jaraw films fuq it-televiżjoni
 - c) jmorru l-mużew
2. Il-bniedem jibda jitgħallem meta tibda s-soċjalizzazzjoni tiegħu jġififieri
 - a) mill-iskola primarja
 - b) mill-isports
 - c) mit-twelid
3. Wieħed mill-ikbar riżorsi li għandha Malta huwa
 - a) r-riżors uman
 - b) l-edukazzjoni
 - c) l-ilma
4. Il-valuri huma
 - a) dawk il-kwalitajiet li huma importanti f'haqqa għall-bniedem
 - b) tradizzjonijiet
 - c) talenti
5. Meta ma nimxux man-normi
 - a) nistgħu nsibu x-xogħol
 - b) nistgħu niġu mwarrba mis-soċjetà
 - c) ngawdu l-kultura ta' pajjiżna
6. Meta ż-żgħażaġh jitgħallmu dwar problemi dinjija, dan jgħinhom
 - a) isiru membri ta' tim sportiv
 - b) jiltaqgħu mal-ħbieb
 - c) biex isiru ċittadini globali
7. Dinja fejn hemm il-paċi tfisser li bniedem jista'
 - a) jgħix f'armonija mal-oħrajn
 - b) jkun bla paċenzja
 - c) jaħseb fih innifsu biss
8. Malta f'adett sehem fil-proċess ta' paċi fil-Mediterran meta
 - a) rebħet it-Tazza Ewropea
 - b) faqqgħet il-gwerra ċivili fil-Libja
 - c) ċelebrat l-festi tar-raħal
9. L-edukazzjoni għal ċittadinanza globali tinkludi li t-tfal jitgħallmu
 - a) kif jispellu u jgħoddu
 - b) kif jilagħbu
 - c) dwar l-isfidi li għandha d-dinja
10. Il-kultura hija f'haqqa u għalhekk
 - a) ġieli jidhru użanzi godda u moderni
 - b) tibqa' dejjem l-istess
 - c) ma tibqax popolari

(2 marki x 10 = 20 marka)

Taqsimha C: Agra s-silta u wieġeb il-mistoqsijiet kollha dwarha.

Londra hija waħda mill-iktar bliet multikulturali fid-dinja. Fiha hemm jgħixu diversi gruppi etniċi li ġew minn pajjiżi bħall-Ghana, il-Gamajka u l-Indja. Id-dinja hija rappreżentata tajjeb f'din il-belt mimlija ħajja.

Madwar terz tan-nies li jgħixu hemm huma barranin. Għalkemm l-Ingliż huwa l-lingwa uffiċjali, it-toroq ta' Londra huma vibranti bil-lingwi differenti minn madwar id-dinja kollha. Hemm madwar 200 lingwa b'kollox. Filwaqt li ħafna barranin għażlu lil Londra bħala d-dar l-ġdida tagħhom, xorta għad għandhom imħabba kbira lejn il-kultura ta' pajjiżhom u jagħmlu ħilithom biex jaqsmuha ma' kulhadd billi jorganizzaw ikliet etniċi u l-festival ta' Notting Hill.

Silta addattata minn: <https://theculturetrip.com/articles/the-10-most-multicultural-cities-in-the-world/>

1. Agħti t-tifsira tal-kelma **multikultura**.

_____ (2)

2. Semmi **żewġ** modi kif pajjiż isir multikulturali.

_____ (4)

3. Agħti **żewġ** eżempji ta' pajjiżi multikulturali oħra li taf bihom inti.

_____ (4)

4. Għaliex taħseb li l-bnedmin imorru joqogħdu f'pajjiżi oħra? Agħti **tliet** raġunijiet għal dan.

_____ (6)

5. Semmi **żewġ** modi kif l-immigranti jaffettwaw il-kultura lokali?

_____ (4)

6. X'differenza tghaddi bejn **kultura** u **wirt kulturali**?

_____ (4)

7. In-normi u t-tradizzjonijiet igibu koeżjoni fis-soċjetà.

(a) Agħti t-tifsira ta' **koeżjoni**.

_____ (2)

(b) Agħti **żewġ** eżempji ta' attivitajiet li juru koeżjoni fis-soċjetà.

_____ (4)

8. Fis-silta qrajna li l-belt multikulturali ta' Londra hija mimlija ħajja. Ghaliex taħseb li hi hekk? X'effett iħallu l-gruppi etniċi fuq is-soċjetà?

_____ (5)

(35 marka)

Taqsim D: Ikteb paragrafu ta' madwar 130 kelma dwar WAĦDA minn dawn it-temi.

1. Illum hemm enfasi qawwija fuq l-edukazzjoni tul il-ħajja. Iddiskuti.
2. Semmi u spjega **żewġ** sitwazzjonijiet fejn Malta kellha sehem importanti fiż-żamma tal-paċi fil-Mediterran.
3. L-elementi ewlenin li jiffurmaw l-identità kulturali ta' poplu.

(25 marka)

Total: 100 marka